

A leggyakrabban használt webes kifejezések szótára

Domain-név

Ez tulajdonképpen a honlap, weblap címe, ennek segítségével találják meg a lapot az interneten. Minden honlap egyedi címmel rendelkezik, a www.envagyokaz.hu is egy egyedi domain név.

DNS

Domain Name Server, vagy magyarul, névszerver. Ezek tárolják a domain neveket a világhálón, és a feladatuk, hogy az érdeklődőket a megfelelő helyre, például az Ön weblapjára irányítsák.

http://

hyper text transfer protocol, a weblapok szabványos átviteli módját jelöli, cím beírásakor sok esetben el is hagyható, mivel a legtöbb böngésző már automatikusan kiegészíti a beírt címet ezzel a néhány karakterrel.

www.

World Wide Web, azaz világháló, érdekesség: ez tulajdonképpen eredetileg nem az egész internet, hanem csak egy része, de ma már a különbség elmosódott), majd a weblap tulajdonképpeni címe vagy neve, a **domain-név**. Ez egy egyedi névből és egy ún. felsőszintű domainből áll.

Felső szintű domain

.hu a magyar domaineinek, **.de** a németek, **.at** az osztrákok és így tovább de lehet nemzetközi domain is ilyen a **.com** a kereskedelmi domain és a **.org** kormányzati vagy nonprofit domain vagy lehet **.net**, **.info**, sőt egyre jobban terjed a **.eu** is az Európai Unió tagállamai részére. Miért is hívjuk ezt felső szintű domainnek? A címek kiértékelése fordított sorrendben történik. Amikor be írunk egy weblap címet a böngészőbe, elsőnek ez a felső szintű domain lesz kiértékelve. Tehát a www.envagyokaz.hu cím beírásakor azt mondjuk a böngészőnek, hogy jelenítsd meg nekem azt az oldalt, ami Magyarországon (**.hu**) található, a neve **envagyokaz**, a web oldalak között keresd (**www**) és az átvitelhez hyper text transfer protokolt (**http**) használj.

Amikor egy új weblapot szeretnénk az interneten megjeleníteni először is le kell foglalnunk egy domain-nevet. Mielőtt az igényünket benyújtánánk regisztrálásra, ellenőrizzük, hogy a **kívánt név szabad-e**, nincs-e már használatban, vagy lefoglalva. Általában a tárhely szolgáltató, a domain regisztrációt is elvégzi. A magyar domaineik a végleges bejegyzés előtt, kéthetes várólistára kerülnek, a nemzetközi nevek legkésőbb 24 óra múlva már használható. A regisztráció után a domain-ért éves karbantartási díjat kell fizetnünk, ez évi 1500 és 3000 Ft között mozog. Az ingyenes tárhelyszolgáltatóknál, nincs mindig önálló domainünk, így ez a szolgáltatás ingyenes.

Tárhelyszolgáltatás

A weblapunkhoz tartozó fájlokat egy tárhelyen kell tárolnunk. A tárhely valójában egy, a saját számítógépünkön található mappákhoz hasonló terület a tárhelyszolgáltatónk egy speciális számítógépén, a szerverén. **Ez egy gyors, nagy teljesítményű számítógép**, és folyamatosan nagy sávszélességgel kapcsolódik az internethez. A szervereket biztonsági okokból klimatizált és túlfeszültségtől védett úgynevezett szervertermekben tárolják, és az interneten át többféle útvonalon is elérhetővé teszik a nap huszonnégy órájában. A tárhelyekhez a szolgáltatók különböző extrákat kínálnak, vásárlás előtt tájékozódjunk, hogy ezek közül melyikre van szükségünk. A tárhelyekért havi vagy éves díjat kell fizetnünk, ennek összege a szolgáltatásoktól függően 0 Ft-tól akár évi 30.000 Ft-ig is terjedhet. Kivétel ez alól az ingyenes tárhelyek, de itt viszont a szolgáltatások korlátozottságával kell számolnunk.

FTP

File **T**ransfer **P**rotocol, vagyis fájl átviteli szabvány. A saját számítógéped és a tárhelyedet tartalmazó távoli számítógép között ugyanúgy tudsz fájlokat másolni, mint ha a saját géped két mappája, könyvtára, között tennéd. Ehhez egy FTP-programra lesz szükséged. Ilyen program nagyon sokféle található az interneten, én a TotalCommander nevű programot ajánlom.

Fájl attribútumok

A fájlok attribútumait, azaz tulajdonságait egy-egy betűvel jelzik a fájl neve mellett, ha az a saját számítógépünkön van, illetve számokkal, ha az egy távoli számítógépen, például a tárhelyszolgáltatóknál, található. A TotalCommander használata során a fájlok mellett láthatjuk az attribútumaikat is a sor jobb szélén, és szintén ezzel a programmal állíthatjuk át a távoli fájlok tulajdonságait.

A helyi fájlok lehetnek csak olvashatóak (jele r), archiválhatóak, azaz az utolsó mentésük óta megváltoztak (jele a), rejtettek (jele h) és rendszerfájlok (jele s). Ezekkel nem is szükséges foglalkoznunk, a rejtett és a rendszerfájlok beállításától függően a legtöbb számítógépen nem is láthatók. Ha nem értesz hozzá, és látsz ilyeneket, ezeket soha ne piszkáld! Az archiválhatóak sincs különösebb jelentősége, viszont ha egy fájl csak olvasható, akkor azt, miután szerkeszted, feltéve, hogy engedi, hogy egyáltalán szerkeszd utána nem fogod tudni a saját nevéen elmenteni.

Az interneten található fájlok esetében az attribútumokat számok jelzik. A TotalCommander programban az adott tulajdonság rövidítése is látható a fájl mellett. Egy fájl kezelésére három szinten adhatunk engedélyt csak a fájl tulajdonosa, vagy egy csoport, vagy mindenki, az egész "Világ". A fájl kezelését illetően szintén három lehetőségünk van lehet olvasni, írni illetve futtatni. Attól függően, hogy melyik lehetőség van bepipálva, a rendszer egy számot ad neki, mint attribútumot. Ezeket nem kell fejből megtanulni, de jó, ha érted, mit jelentenek.

Néhány lényeges beállítási lehetőséget bemutatok, ha a könyvtárak és a fájlok attribútuma 777-re van állítva akkor mindenki tudja olvasni, írni és futtatni is őket, vigyázz ez a beállítás nagyon nem biztonságos. Ezért ha ilyen beállításra van szükséged, akkor azt csak a feltétlen legszükségesebb ideig használd és utána minél előbb állítsd vissza az eredeti attribútumot. A biztonságos szerverek egy úgynevezett "PHP Safe" üzemmódban dolgoznak és a könyvtárak alapesetben 755-re vannak állítva, mindenki olvashatja és futtathatja, de csak a tulajdonosuk írhatja őket, a fájlok pedig 644-re, mindenki olvashatja, és a tulajdonosuk írhatja is őket. Ez sokkal biztonságosabb.

Ha törölnünk kell ftp-ről könyvtárakat, akkor ügyeljünk az attribútumokra, másfelől csakis üres könyvtárak törölhetők. Ha ezek tartalmazznak rejtett mappát, akkor a TotalCommander Program hálózat fülön válasszuk a „Ftp rejtett fájl látszik” opciót. A rejtett fájlok törlésével törölhetők a könyvtárak.